

Reactie rechtspositie gesloten jeugdinstituten

- Er wordt in zowel de wettekst als in de Memorie van Toelichting (Mvt) gesproken van *gesloten instellingen*. Dat impliceert dat het vooral gaat om de geslotenheid en beveiliging. Waarom wordt niet de term gesloten jeugd**zorg**instellingen gebruikt? (Binnen de gesloten jeugdzorg bewegen we naar de term jeugdzorg*plus* om minder te benadrukken dat het om geslotenheid gaat, maar juist om intensievere behandeling.)
- De wet is heel erg geschreven op een justitiële leest. Het woordgebruik straalt macht en gezag uit, geen zorg.
- Er wordt een harmonisering gemaakt, maar ondertussen worden er veel verschillende locaties gemaakt met verschillende beveiligingsniveaus. Daarmee lijkt te ontstaan dat er juist schotten worden gecreëerd die voor overplaatsingen gaan zorgen. Als een jongere *tijdelijk* meer inzet nodig heeft van vrijheidsbeperking omdat het even niet goed gaat, moet hij meteen worden overgeplaatst, dat is inhoudelijk niet helpend. Goede screening zoals beschreven in de MvT lost dat probleem niet op als de situatie gedurende het verblijf verandert.
- Als terugdringen van vrijheidsbeperking wordt nagestreefd, waarom dan nog kiezen voor disciplinaire plaatsing in een strafcel (voor maximaal 7 dagen). Dat is middeleeuws en zou moeten worden geschrapt / vervangen voor een individueel zorgprogramma waarin contactmomenten met medewerkers/jongeren onder inbreng van een inhoudelijk argument kunnen worden beperkt. Voor ernstige vergrijpen die verblijf in een strafcel rechtvaardigen zou aangifte moeten worden gedaan en moet een jongere aangehouden worden in de inrichting. Op die manier worden behandeling en straf uit elkaar gehouden. Het opleggen van forse disciplinaire maatregelen staan haaks op de behandelrelatie die je probeert te ontwikkelen.
- Het behandelplan moet in deze wet definitief binnen drie weken. Dit is in de praktijk niet haalbaar. In de praktijk wordt gezien dat voor de managementinformatie een plan gemaakt met matige inhoud wordt geschreven en wordt pas het tweede behandelplan inhoudelijk verder uitgediept. Daarmee vertraagt juist het inhoudelijk proces. Voorstel: termijn verlengen of aangeven dat er binnen drie weken een perspectief gesteld moet zijn en na 6 weken een behandelplan moet zijn opgesteld.
- De administratieve last van het 'horen' en 'beschikken' wordt gigantisch en draagt *als middel* niet bij aan het verbeteren van de rechtsbescherming en wel aan oplopende regeldruk en kosten voor het administratieve proces (dat wordt belegd op middenkader-niveau en niet gemandateerd mag worden aan een pedagogisch medewerker). Uit de landelijke ambassadeurs-bijeenkomsten 'Ik Laat je Niet alleen' (Jeugdzorg Nederland) blijkt verder dat het bespreken van vrijheidsbeperkende maatregelen met de jeugdige zeer waardevol is, op moment dat de jeugdige rustig is en in staat is daarover te relativiseren. Met horen en beschikken wordt er vooral (in het heetst van de strijd) een formele procedure gevolgd die inhoudelijk weinig bijdraagt aan het verbeteren van de rechtspositie.
- Het proces van plaatsing loopt nog via twee verschillende kanalen: DIZ en PC. (en zelfs ook nog via een RM/IBS of zorgmachtiging via het CIZ.) Dit levert erg ingewikkelde procedures op, omdat de wettelijke kaders telkens verschillen. Is er in de toekomst ambitie om dit via minder (of maar een kanaal) kanalen te laten lopen?